

CRISTALLS DE LLUM

J. N. SANTAELULÀLIA.

Una ombra a l'herba.

Premi Bernat Vidal i Tomàs, 1998.

Ed. Moll, Col. Balenguera, 84.

Mallorca, 1998. 72 pàgines.

Deia Shelley que un poema és la imatge de la vida en la seva veritat eterna (*A defence of poetry*, citat a *Fusions*, el darrer i captivador assaig de l'autor d'aquest premiat recull de poemes). La lectura dels que integren el llibre que tinc entre les mans i que voldria compartir amb vosaltres no fa res més que confirmar-ho. La vida bateja en tots els seus versos i el seu ritme es fon amb el nostre respir.

Comença, com el dia, amb una alba prop d'un mar cobert de calitja —«Illa»—, i s'acaba, també com el dia, amb una posta en una platja encalitzada —«Aquesta platja:...»—. Entremig, el temps que s'escola seguint el ritme de les estacions, la vida que es desprèn de l'amor, l'art i el record.

El record es manifesta clarament en una tanka que porta aquest títol i en els dos poemes llargs, de ressonàncies elegíiques, que el segueixen: la pedra i la plaça que desvetllen, que evocuen moments viscuts de la infantesa. Aquests dos poemes poden suscitar, a més, l'interès del filòleg, ja que anteriorment foren publicats amb el títol de *La pedra* al número 27 de *Senhal* (primavera de 1996), interessant i meritòria col·lecció gironina de *plaquettes* que devem a l'esforç de Patrick Gifreu, Enric Prat i

Pep Vila, i han estat mínimament revisats i corregits per l'autor en la preparació d'aquest recull. No és en les distàncies massa llargues, a parer meu, on excel·leix la destresa poètica de l'autor, però l'encadenament d'imatges suggestives fa apreciables els poemes, tot i que un cert desig d'exhaustivitat pugui, per moments, fer-se carregós.

La creació artística com a tema es fa palesa en tres esplèndids poemes: el dedicat a Antoni Puigverd —on Santaelulàlia, com un camaleó, utilitza imatges properes a la inquietant i neguitosa contundència de les de l'amic poeta—, el titulat «Poema» —on «allò que no existia / es coagula en un cristall de llum»— i «Mans», dedicat a un amic escultor, Salvador Juanpere —on la fusió creadora, poètica, s'encarna en «la plenitud d'un sol alè en mil boques».

L'amor impregna els mots d'uns sis poemes, gorgs d'aigua clara habitats per meduses dansaires i estrelles moribundes i solcats per llavis que són barques. Atenció especial mereix la dolça «Cançó de bressol», que barreja la forma aparentment descurada i fàcil de la cançó infantil (noteu la rima en -i sense estructura fixa) amb la tranquil·la presència de la mort.

I el paisatge reflectint el pas del temps, el curs de les estacions omple amb encert no només la resta de poemes sinó tot el recull. Així doncs, el gust per la poesia japonesa ha traspasat les fronteres de la forma —no hi manquen les tankes i els haikús— per penetrar profundament en l'esperit d'aquests poemes.

Els ulls, vehicles i receptors d'aigua i llum, són presents gairebé a cada pàgina de l'obra: ulls que descobreixen l'interior de les coses, ulls com miralls de llum, ulls com portes ran de l'abisme de la passió, ulls closos capaços d'evocar passats gaudits i futurs temuts. Llegiu el llibre i uns n'adonareu. Lliureu-vos-hi, però, amb tots els sentits i no oblideu que sovint les orelles poden copsar-ne amb més precisió la bellesa.

Lluís Lucero Comas

FERTILITAT SATIRICA

Anna GRAU.

El dia que va morir el President.

Novel·la sobre la política catalana.

Ed. Empúries, Barcelona, 1999. 175 pàg.

L'erma estepa desèrtica ha estat, fins no fa gaire, el llegendari paisatge del panorama polític català. Imaginar-se una mort violenta del líder per antonomàsia provoca moltes preguntes. Les respostes, no ho dubteu, apareixen a *El dia que va morir el President* abillades amb la sàtira més solaçada.

Però tot gratant l'epigramàtic sòl de la novel·la, un despietat reguitzell de cops baixos a la política dels nostres dies, també s'hi troba, mig desvestida, una eixelebrada història d'amor. Tanmateix, l'embolcall del possible fil narratiu, la clovella d'aquest festeig, és tan extremadament dens que pren el protagonisme de la nostra lectura. Inequívocament és aquesta la pretensió d'Anna Grau, periodista i escriptora, que, amb l'excusa d'una relació entre un també periodista —aquest, de pa sucat amb oli— del barri barceloní de la Trinitat i una valenciana instigadora

